

[Aksel Larsen.]

dagens flertal til at sænke den kommunale valgrets alder til 21 år, baner man vejen for en forfatningsændring, har man alligevel taget forslaget om ophævelse eller indskrænkning af opholdsbestemmelserne og ophævelse af skattebestemmelserne med ind i forslaget. Nu er mit parti, som enhver ved, i høj grad tilhænger af, at opholds- og skattebestemmelserne forsvinder af den kommunale valglov, men hvad det angår, så spiller det en praktisk rolle, at der er 21½ år til næste kommunevalg, så det kan man nå at ændre endnu. Men det er i denne tid, vi skal have afgjort rigsdagsvalgrets alderens skæbne, og derfor er det på sin plads nu isoleret at bringe dette spørgsmål om valgrets alderen frem til afstemning i dette og det andet høje ting. Det forekommer mig derfor en lille smule upraktisk i denne situation at bringe spørgsmålet om skatte- og opholdsbestemmelserne ind i billedet; for man kunne jo risikere at komme i den situation, at forslaget så blev forkastet med den motivering, at man ikke vil have skattebestemmelserne til at bortfalde. Man kunne komme i den situation, at partier, som med meget kraftig stemmeføring erklærede sig for tilhænger af 21 års valgrets alderen, ville tilføje: men da der også står noget om bortfald af skattebestemmelserne, må vi stemme imod forslaget. Man kunne altså komme i den situation, til trods for at der er proklameret flertal for 21 års valgrets alder her i tinget, at et forslag som det af socialdemokratiet affattede alligevel blev forkastet. Vi var i hvert fald klare over, at der kunne være en sådan risiko, og derfor affattede vi vore to lovforslag ganske enkelt således, at „23 år“ i de pågældende valglove ændredes til: „21 år“, idet vi naturligvis har til hensigt, når vi nærmer os kommunevalget lidt mere, at møde med forslag vedrørende skatte- og opholdsbestemmelserne.

Jeg er iøvrigt villig til at tro det bedste om mine medmennesker, også om det ærede medlem hr. Holger Eriksen, trods de bitre erfaringer jeg har fra foråret 1949. Jeg er altså villig til at tro, at det virkelig er hensigten i denne omgang at søge gennemført 21 års valgrets alderen til de kommunale valg. Jeg håber, man udnytter den omstændighed, at der er et flertal for den her i tinget, og jeg håber, at socialdemokratiet ikke, når lovforslaget kommer til anden behandling, har skiftet mening og stemmer imod sit eget forslag.

Den højtærede indenrigsminister mener, det er i utide at komme med forslag om

nedsættelse af valgrets alderen til de kommunale råd, og siger: det er ikke nødvendigt, for der skal først være kommunalvalg i 1954, og inden den tid skulle man gerne have klarhed over, om vi får en forfatningsændring. Ja, jeg mener også, det ville være rart at få det spørgsmål klaret inden den tid, men jeg tror ikke, man får det klaret, hvis man ikke tager lidt håndfast på problemet. I 1949 forelå der et regeringsforslag om 21 års valgrets alder til kommunale råd og menighedsråd. Forslaget blev stillet med den motivering, at når det var gennemført, ville modstanden mod 21 års valgrets alderen til rigsdagen bortfalde, ja, den måtte bortfalde, når det første kommunevalg var overstået. Knap var forslaget fremsat, før det blev dolket af dets egne ophavsmænd gennem deres deltagelse i et såkaldt forfatningsforlig. Jeg skal i denne omgang spare tinget for oplæsning af interessante citater fra debatten i 1949, men blot erindre om, at da man ved anden behandling af de respektive lovforslag ændrede de 21 år til 23, således at socialdemokratiet altså stemte imod sit eget forslag, gjorde man det med den utrykkelige, ordrette motivering, at nu havde man garanti for, nu var der sikkerhed for, at der ville komme en forfatningsrevision med indførelse af 23 års valgrets alder til rigsdagsvalg. Jeg påpegede under debatten, at det var netop det, man ikke havde garanti for. Jeg påpegede, at det eneste, man havde garanti for, var, at nu forpassede man lejligheden til at få gennemført 21 års valgrets alderen til de kommunale råd, medens man derimod ikke havde nogen som helst garanti for at få nogen forfatningsændring overhovedet, endsiige en forfatningsændring, der fastslog 23 års valgrets alderen.

Ja, jeg ved, at argumenter har meget ringe vægt her i det høje ting, men det forekommer mig dog i hvert fald, at der var det mig, der fik ret, og det ærede medlem hr. Holger Eriksen og hans respektive ministre, der fik uret. Vi fik ingen forfatningsrevision, forligets frist var udløbet, og man står nu i den situation, at socialdemokratiet må erklære: da forfatningsforliget ikke gav noget resultat, må vi altså nu begynde, hvor vi slap dengang, og gennemføre 21 års valgrets alder til de kommunale råd for at få skred i det.

Jeg siger det ikke, fordi jeg er blåøjet optimist, men fordi jeg synes, jeg har en forpligtelse til at have en smule håb i denne sag, og jeg håber, at socialdemokratiet vil have lært så meget af erfaringerne fra 1949,